

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 19655 poseł Aleksandry Leo z 14 września 2026 roku w sprawie zabezpieczenia zabytkowych sarkofagów odnalezionych w Świebodzicach, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Departament Ochrony Zabytków pismem z 16 września 2026 r. zwrócił się do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej: DWKZ) z prośbą o wyjaśnienia w sprawie.

Organ w odpowiedzi z 23 września 2026 r. przekazał aktualne informacje, które zawarte są w poniższych odpowiedziach na pytania poseł A. Leo.

Ad 1.

Mauzoleum rodziny von Kramstów, zlokalizowane przy ul. Wałbrzyskiej w Świebodzicach, jest wpisane do rejestru zabytków decyzją z 25 września 2007 r. pod numerem A/1024. Natomiast odkryte niedawno sarkofagi i trumny nie są objęte tą formą ochrony konserwatorskiej, DWKZ nie prowadzi również postępowania w trybie art. 7 pkt 1 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dalej: u.o.z.o.z.)¹ względem rzeczonych obiektów. Wpis do rejestru to jedna z ustawowych form ochrony zabytków. Zasadniczym celem tej instytucji jest zapewnienie najwyższej ochrony prawnej obiektom przedstawiającym ponadprzeciętne wartości historyczne, artystyczne lub naukowe. W myśl art. 10 pkt 1 u.o.z.o.z. zabytek ruchomy wpisuje się do rejestru na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków na wniosek właściciela tego zabytku lub na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora z urzędu, w przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku za granicę albo wywiezienia za granicę zabytku o wyjątkowej wartości historycznej, artystycznej lub naukowej (art. 10 pkt 2 u.o.z.o.z.).

Ad 2.

Wszyscy właściciele obiektów zabytkowych mogą występować o wsparcie finansowe do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz wojewódzkiego konserwatora zabytków. Osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie albo będąca właścicielem lub posiadaczem zabytku wpisanego na Listę Skarbów Dziedzictwa, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu

¹ Tekst jedn. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.

państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru (art. 73 u.o.z.o.z.). Środki są przyznawane w ramach Programu Ministra „Ochrona Zabytków”: <https://www.gov.pl/web/kultura/ochrona-zabytkow-2026> oraz dotacji z budżetu wojewódzkich konserwatorów zabytków.

Ad 3.

Aktualnie sarkofagi i trumny wraz ze szczątkami zostały zabezpieczone w kaplicy na terenie cmentarza komunalnego w Świebodzicach. Pracownik Delegatury w Wałbrzychu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu 28 sierpnia 2026 r. podczas posiedzenia Komisji Konserwatorskiej sporządził notatkę służbową, gdzie ustalił, że odkrycie obejmuje 21 obiektów (trumien wykonanych z drewna, metalowych sarkofagów oraz ich części). Z informacji organu wynika także, że prowadzone są rozmowy na temat przyszłego przechowywania sarkofagów wraz ze szczątkami pomiędzy Gminą Świebodzice a Spółką Zamek Książ w Wałbrzychu oraz żyjącymi potomkami rodziny von Hochbergów.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/